

OK 7

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

Факультет філології, психології та педагогіки
Кафедра загального мовознавства та іноземних мов

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
та навчальної роботи

Л.М. Мартиненко
Л.М. Мартиненко
29. серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ФІЛОСОФІЯ»

(назва навчальної дисципліни)

підготовки бакалавра

(назва ступеня вищої освіти)

спеціальності 014 Середня освіта

(код і назва спеціальності)

Полтава
2024 рік

Handwritten signature

Робоча програма навчальної дисципліни «Філософія» для здобувачів спеціальності 014 Середня освіта, першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Складена відповідно до освітньої програми «Середня освіта (англійська мова і друга іноземна мова)», 2024 року.

Розробник: Чернишов Віктор Володимирович, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри загального мовознавства та іноземних мов

Погоджено:

Гарант освітньої програми Король Т.Г.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри загального мовознавства та іноземних мов

Протокол від «27» серпня 2024 року № 2

Завідувач кафедри загального мовознавства та іноземних мов Болотнікова А.П.

«27» серпня 2024 року

Схвалено навчально-методичною комісією факультету філології, психології та педагогіки

Протокол від «29» серпня 2024 року № 1

Голова навчально-методичної комісії Чернишов В.В.

«29» серпня 2024 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		форма навчання
		денна
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>01 Освіта/Педагогіка</u>	обов’язкова
Загальна кількість годин – 90		
Модулів – 1	Спеціальність <u>014 Середня освіта</u>	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		2-й
		Семестр
		3-й
Індивідуальне завдання – не передбачено	Ступінь вищої освіти <u>бакалавр</u>	Лекції
		16 год.
		Практичні, семінарські
		14 год.
		Лабораторні
		0 год.
		Самостійна робота
		60 год.
	Індивідуальна робота:	
	0 год.	
		Вид контролю: екзамен

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 30/60

2. Мета навчальної дисципліни

2.1 Метою викладання навчальної дисципліни є набуття студентами знань про філософію як інтегральний феномен інтелектуальної культури.

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі викладання іноземних мов та зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов і передбачають застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності та дотичних до них.

ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, пошуку, опрацювання, аналізу й синтезу інформації та використання інноваційних технологій, сучасних методів й інструментальних засобів в освітньому процесі.

ЗК 3. Здатність до конструктивної міжособистісної взаємодії й ефективної роботи в команді, готовність генерувати нові ідеї й брати на себе відповідальність за ухвалені рішення в непередбачуваних умовах виконання професійної діяльності.

ЗК 4. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру й історію, багатоманітність й мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національно-культурної ідентичності.

ЗК 8. Здатність діяти на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права й обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку.

СК 6. Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі з метою його оптимізації та вдосконалення, презентувати власні доробки в галузі освіти й педагогіки, методики навчання іноземних мов та зарубіжної літератури.

СК 9. Здатність орієнтуватися в світовому літературному процесі, історії та культурній спадщині країн, мова яких вивчається, формувати національну свідомість і культуру учнів, їхні моральні й ціннісні орієнтації.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Оволодіння філософським знанням ґрунтується на тісному взаємозв'язку з іншими навчальними дисциплінами, зокрема на курсі «Історія України та української культури».

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни є вироблення у студентів умінь абстрактного та критичного мислення, філософського аналізу, роботи з текстом, веденню філософських та наукових дискусій, тощо.

Згідно з вимогами освітньої програми «Середня освіта (англійська мова і друга іноземна мова)», в результаті навчання, студенти мають:

ПР 3. Планувати, організовувати і проводити науково-практичне дослідження, зокрема володіти формами й методами наукового пізнання та досліджень в галузі майбутньої професійної діяльності.

ПР 4. Уміти ефективно працювати з інформацією: критично аналізувати, інтерпретувати, впорядковувати, класифікувати й систематизувати її на засадах академічної доброчесності.

ПР 9. Реалізовувати ефективні комунікативні стратегії з учасниками освітнього процесу із дотриманням етичних норм, принципів толерантності, співробітництва й взаємоповаги для розв'язання завдань професійної діяльності та забезпечувати посередницькі функції.

ПР 12. Організовувати навчальні заняття різних типів, застосовувати різні види й форми навчально-пізнавальної діяльності учнів, відбирати, правильно й логічно презентувати навчальний матеріал; використовувати технології, методи і засоби, зокрема для реалізації інтегрованого навчання.

ПР 13. Розуміти сутність соціального життя та структури суспільства, основних етапів розвитку і становлення української державності, передумов особистої свободи, моральних

обов'язків особистості. Реалізовувати свої права й обов'язки, утверджувати цінності громадянського суспільства у професійній діяльності.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЕКТС	Оцінка за національною шкалою	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90 – 100	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82 – 89	B	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74 - 81	C	Добре	Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній , конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64 - 73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є	Середній , що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних

			визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядались з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	положень дисципліни.
60 – 63	Е	Достатньо	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень і володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній , що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.
35 - 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/ диф.заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький , не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний , здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути: представлення доповіді з відповіддю на питання за планом семінарського заняття; участь в обговоренні; бліц-опитування на лекції або семінарському занятті; модульна контрольна робота; оцінювання виконаних завдань самостійної роботи; стандартизовані тести; екзамен.

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ФІЛОСОФСЬКІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОСТІ

Тема 1. Що таке філософія?

Семінарське заняття № 1.

Тема 2. Філософія релігії.
 Тема 3. Моральна філософія.
 Тема 4. Соціально-політична філософія.
 Тема 5. Епістемологія: філософська теорія пізнання.
 Тема 6. Філософія науки.
 Тема 7. Філософія свідомості.
 Тема 8. Філософія мистецтва.

Змістовий модуль 2. ІСТОРІЯ ФІЛОСОФІЇ

Тема 9. Антична філософія: ранній період.
 Семінарське заняття № 2.
 Тема 10. Антична філософія: класичний період.
 Семінарське заняття № 3.
 Тема 11. Філософія у добу пізньої Античності та Середньовіччя
 Семінарське заняття № 4.
 Тема 12. Філософія у добу Відродження.
 Тема 13. Філософія Нового часу.
 Тема 14. Філософія німецького ідеалізму.
 Семінарське заняття № 5.
 Тема 15. Довге ХІХ століття.
 Семінарське заняття № 6.
 Тема 16. Філософія у ХХ столітті.
 Тема 17 Сучасна філософія.
 Семінарське заняття № 7.

8. Структура навчальної дисципліни

а) для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Філософські проблеми сучасності						
Тема 1. Що таке філософія?	4	2	2			
Тема 2. Філософія релігії	8	2				6
Тема 3. Моральна філософія	8	2				6
Тема 4. Соціально-політична філософія	8	2				6
Тема 5. Епістемологія: філософська теорія пізнання	8	2				6
Тема 6. Філософія науки	8	2				6
Тема 7. Філософія свідомості	8	2				6
Тема 8. Філософія мистецтва	8	2				6
Разом за змістовим модулем 1	60	16	2			42
Змістовий модуль 2. Історія філософії						
Тема 9. Антична філософія: ранній період	2		2			
Тема 10. Антична філософія: класичний період	2		2			
Тема 11. Філософія у добу пізньої Античності та Середньовіччя	2		2			
Тема 12. Філософія у добу Відродження	6					6
Тема 13. Філософія Нового часу	6					6

Тема 14. Німецький ідеалізм	2		2			
Тема 15. Довге ХІХ століття	2		2			
Тема 16. Філософія у ХХ столітті	6					6
Тема 17. Сучасна філософія	2		2			
Разом за змістовим модулем 2	30		12			18
Усього годин	90	16	14			60

9. Перелік питань для семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Що таке філософія? 1. Що таке філософія: проблема визначення. 2. Філософія та історія філософії. 3. Для чого й як вивчати філософію? 4. Чи є філософія складною? 5. Межі філософської компетентності.	2
2	Антична філософія: ранній період 1. Передфілософська традиція. 2. Рання грецька філософія.	2
3	Антична філософія: класичний період 1. Сократ. 2. Платон. 3. Арістотель.	2
4	Філософія у добу пізньої Античності та Середньовіччя 1. Філософія після Арістотеля. 2. Ранньохристиянська та середньовічна філософія.	2
5	Німецький ідеалізм 1. Трансцендентальний ідеалізм: І. Кант, Й. Фіхте, Ф.В.Й Шеллінг. 2. Абсолютний ідеалізм (панлогізм): Г.В.Ф. Гегель.	2
6	Довге ХІХ століття 1. Континентальна традиція філософування. 2. Британсько-американська філософія. 3. Відродження філософії Арістотеля. 4. Відродження філософії томізму: неотомізм.	2
7	Сучасна філософія 1. Європейська континентальна традиція у ХХ ст. 2. Аналітична філософія.	2
	Усього	14

10. Перелік питань для практичних занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин
		для денної форми
	Практичні заняття не передбачені.	

11. Перелік питань для лабораторних занять

№	Назва питань	Кількість годин
---	--------------	-----------------

заняття		для денної форми
	Лабораторні заняття не передбачені.	

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з історичними та літературними джерелами, складати конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різні наукові концепції та робити висновки.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до семінарських занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій навчальній програмі дисципліни;
- підготовка до виконання модульної контрольної роботи (тестування);
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри);
- підготовка до складання екзамену за контрольними питаннями.

Питання для самостійного вивчення студентами

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Філософія релігії 1. Що таке філософія релігії? 2. Ідея Бога (теїзм – монотеїзм, політеїзм, атеїзм, деїзм, агностицизм). Критика грецького політеїзму Ксенофаном з Колофону. 3. Віра і розум. Докази та існування Бога. Раціональні доведення існування Бога. Онтологічний аргумент Ансельма Кентерберійського. П'ять доведень Томи Аквіната. Доведення В. Пейлі. Критика раціональних доведень. 4. Моральне доведення Божого буття І. Канта. 5. Проблема зла. Спроби вирішення проблеми зла 6. Смерть. Критика Епікура. Чи було б безсмертя нудним? Критика нудності безсмертя.	6
2	Моральна філософія 1. Що таке моральна філософія (етика)? 2. Моральна філософія: підстави етичної нормативності: етика, метаетика, прикладна етика. 3. Етичні теорії (теорія чеснот, деонтологія, утилітаризм, тощо) 4. Натуралізм. Критика натуралізму. 5. Моральний релятивізм. Критика морального релятивізму 6. Емотивізм. Критика емотивізму. 7. Чи мають тварини права?	6
3	Політична філософія Що таке політична філософія? Проблема рівності: соціальний та політичний аспекти. Проблема свободи. Право на покарання. Право на громадянську непокору.	6
4	Теорія пізнання 1. Що таке філософська теорія пізнання? 2. Реалізм здорового глузду та спокуса скептицизму. 3. Ідеалізм та його різновиди: Об'єктивний ідеалізм;	6

	Суб'єктивний ідеалізм; Трансцендентальний ідеалізм; Абсолютний ідеалізм. 4. Матеріалізм та його різновиди: Наївний матеріалізм; Стихійний матеріалізм; Механістичний матеріалізм; Діалектичний матеріалізм; Феноменалізм. 5. Філософський реалізм та його різновиди: Репрезентативний реалізм; Каузальний (причинний) реалізм; Критичний реалізм.	
5	Філософія науки і техніки 1. Що таке філософія науки? 2. Філософські проблеми наукового методу. 3. Проблема індукції та спроби її розв'язання. 4. Верифікація та фальсифікація. 5. Фальсифікаціонізм: гіпотези та спростування. 6. Сцієнтизм та його філософська критика.	6
6	Філософія свідомості 1. Що таке філософія свідомості: філософія свідомості vs психологія 2. Картезіанський дуалізм та проблема співвідношення свідомості та тілесності у сучасній філософії. 3. Дуалізм з взаємодією (паралелізм, okazіоналізм, епіфеноменалізм). 4. Сучасні філософські концепції свідомості: фізикалізм, біхевіоризм, функціоналізм. 5. Проблема існування свідомості у інших.	6
7	Філософія мистецтва 1. Вступ. Що таке філософія мистецтва? 2. Проблема визначення мистецтва й спроби її теоретичного розв'язання: теорія родинної схожості; теорія знакових форм; ідеалістична теорія; інституційна теорія; еволюційна теорія. 3. Мистецька критика: роль митця; інтенціоналізм та анти-інтенціоналізм у сприйнятті мистецького твору; концепт «смерть автора». 4. Проблема автентичності та цінності мистецького твору.	6
8	Філософія у добу Відродження 1. Передумови великого європейського Відродження. 2. Метафізики та гуманісти доби Відродження. 3. Натурфілософи та математики доби Відродження. 4. Соціально-політичні мислителі доби Відродження.	6
9	Філософія Нового часу 1. Загальна характеристика доби та філософії Нового часу. 2. Дві центральні проблеми філософії Нового часу: проблема наукового методу та проблема субстанції. 3. Емпіризм та його критики. 4. Раціоналізм та його критики. 5. Філософія у добу Просвітництва. Національні особливості філософії у добу Просвітництва: Англія, Шотландія, Франція, Німеччина, Україна. 6. Філософський скептицизм Нового часу. Філософія Д. Г'юма. 7. Т. Рід і шотландська школа здорового глузду.	6
10.	Філософія у XX ст.	6

1. Філософія психоаналізу. З. Фройд, К.Г. Юнг та ін. 2. Феноменологія. Е. Гуссель, М. Шелер та ін. 3. Філософія М. Гайдеггера. 4. Герменевтика. Г. Гадамер. 5. Екзистенціалізм. Ж.-П. Сартр, С. де Бувуар, А. Камю та ін. 6. Постпозитивізм.	
Разом	60

13. Індивідуальне завдання

Не передбачено планом.

14. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні методи навчання.

Словесні та наочні методи навчання використовуються під час лекцій, семінарських занять, індивідуальних та групових консультацій.

Під час проведення лекцій та семінарських занять використовуються такі словесні методи як розповідь і пояснення.

До числа наочних методів, які застосовуються при викладанні дисципліни, належать: ілюстрація, демонстрація.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєння студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час семінарських занять та оцінювання виконання студентами самостійної роботи, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому семінарському занятті. Модульний контроль є частиною поточного контролю і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Він реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування чи написання студентами контрольних робіт), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять, під час групових консультацій або ж за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу студентів. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль здійснюється у формі семестрового екзамену.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

з навчальної дисципліни «Філософія» за видами робіт

Види робіт/контролю	Перелік тем								
	Тема 1. Що таке філософія?	Тема 2. Філософія релігії	Тема 3. Моральна філософія	Тема 4. Соціально-політична філософія	Тема 5. Епістемологія: філософська теорія пізнання	Тема 6. Філософія науки	Тема 7. Філософія свідомості	Тема 8. Філософія мистецтва	
	Змістовий модуль 1. Філософські проблеми сучасності								
	Семінарське заняття								
	1								
Представлення доповіді з відповіддю на питання за планом семінарського заняття	2								
Участь в обговоренні	1								
Бліц-опитування на лекції або семінарському занятті	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Модульна контрольна робота									4
Виконання завдань самостійної роботи		1	1	1	1	1	1	1	1
Всього за темами	4	2	2	2	2	2	2	2	6
Види робіт/контролю	Тема 9. Антична філософія: ранній період	Тема 10. Антична філософія: класичний період.	Тема 11. Філософія у добу пізньої Античності та Середньовіччя	Тема 12. Філософія у добу Відродження	Тема 13. Філософія Нового часу	Тема 14. Філософія німецького ідеалізму	Тема 15. Довге ХІХ ст.	Тема 16. Філософія у ХХ ст.	Тема 17 Сучасна філософія
	Змістовий модуль 2. Історія філософії								
	Семінарське заняття								
	2	3	4			5	6		7
	Представлення доповіді з відповіддю на питання за планом семінарського заняття	2	2	2			2	2	
Участь в обговоренні	1	1	1			1	1		1
Бліц-опитування на лекції або семінарському занятті				1	1			1	
Модульна контрольна робота									4
Виконання завдань самостійної роботи				1	1			1	
Всього за темами	3	3	3	2	2	3	3	2	7
Екзамен	50								
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100								

ни

*В Таблиці вказана максимальна кількість балів, які можна набрати за видами робіт

Шкала та критерії оцінювання доповіді на семінарському занятті

Бали	Критерії оцінювання
2	Представлена доповідь повністю розкриває питання семінарського заняття у повному обсязі, добре структурована, містить послідовний й добре обґрунтований виклад матеріалу з прикінцевими висновками. Студент демонструє гарне знання фактичного матеріалу, володіє понятійним апаратом, демонструє уміння творчо розв'язувати завдання.
1,5	Представлена доповідь розкриває питання семінарського заняття у достатньому обсязі, доповідь добре структурована, містить послідовний й обґрунтований виклад матеріалу з прикінцевими висновками. Студент демонструє гарне знання фактичного матеріалу, хоча допускає окремі неточності, загалом володіє понятійним апаратом (допускаються 1-2 неточності у використанні понятійного матеріалу).
1	Представлена доповідь загалом розкриває питання семінарського заняття у достатньому обсязі, але із несуттєвими помилками, доповідь достатньо структурована, містить послідовний виклад матеріалу з прикінцевими висновками. Студент загалом демонструє знання фактичного матеріалу, хоча може допускати окремі неточності, загалом володіє понятійним апаратом, але питання розкриті лише частково, без глибокого проникнення у його суть та/або висновкам бракує повноти.
0,5	Представлена доповідь розкриває питання семінарського заняття не у повному обсязі, доповідь недостатньо структурована та/або матеріал викладений не достатньо послідовно або частково. Студент частково володіє знаннями фактичного матеріалу, при поясненні понять допускає помилки, проте суть питання в основному розкрито, не зважаючи на зазначені вище упущення.
0	Доповідь не представлена, не відповідає змісту питання або містить суттєві помилки.

Шкала та критерії оцінювання участі в обговоренні

Бали	Критерії оцінювання
1	Студент ставить запитання і дає відповіді, які свідчать про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
0,5	Студент ставить слушні запитання і дає загалом вірні відповіді, але з деякими помилками, допускає неточності у викладенні фактичного матеріалу або у використанні науково-понятійного апарату.
0	Студент не бере участі в обговоренні або не вміє ставити питання, допускає суттєві помилки у відповідях на питання, що не дає можливості оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами бліц-опитування на лекції або семінарському занятті

Бали	Критерії оцінювання
1	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
0,5	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити фо-

	рмування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.
--	---

Оцінювання тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів (наприклад, $0,1 \times 10 = 1$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Ба-ли	Критерії оцінювання
1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
0,5	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання виконання модульної контрольної роботи

Ба-ли	Критерії оцінювання
4	Відповідь надана у письмовій формі, повна (не менше 90% потрібної інформації) та правильна.
3,5	Відповідь надана у письмовій формі, достатньо повна (не менше 82% потрібної інформації) або повна з несуттєвими недоліками.
3	Відповідь надана у письмовій формі, достатньо повна (не менше 74% потрібної інформації) або повна з несуттєвими недоліками.
2,5	Відповідь надана у письмовій формі, неповна (не менше 64% потрібної інформації) з несуттєвими помилками.
2	Відповідь надана у письмовій формі, неповна (не менше 60% потрібної інформації), неповно розкриває питання, містить помилки.
1,5	Відповідь надана у письмовій формі, коротка (менше 60% потрібної інформації), не розкриває питання у достатній мірі, містить помилки.
1	Відповідь надана у письмовій формі, коротка (не менше 35% потрібної інформації), не розкриває питання у достатній мірі, містить помилки.
0,5	Відповідь надана у письмовій формі, коротка (менше 35% потрібної інформації), не розкриває питання у достатній мірі, містить суттєві помилки.
0	Відповідь відсутня.

**Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти
за результатами складання екзамену**

Завдання	Бали	Критерії оцінювання
1. Тестування	0-10	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($1 \times 10 = 10$), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.
2, 3. Питання макс. по 20 балів	18-20	Питання розкрите повністю, відповідь обґрунтована, логічно побудована, що свідчить про високий засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	15-17	Питання розкрите, матеріал викладений у логічній послідовності, відповідь правильна або із незначними неточностями, що свідчить про достатній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	12-14	Питання розкрите в цілому, відповідь містить несуттєві помилки, що свідчить про середній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	0-11	Механічне відтворення матеріалу із суттєвими помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни

Сума балів	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A - відмінно	Відмінно
82-89	B – дуже добре	Добре
74-81	C - добре	
64-73	D - задовільно	Задовільно
60-63	E - достатньо	
35-59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	Незадовільно
0-34	F – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

– при підсумковому контролі у вигляді екзамену 50 балів відведено на поточний контроль, а 50 балів – на підсумковий (для допуску до екзамену необхідно мати не менше 25 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

- робота на семінарських заняттях (усні відповіді на семінарських заняттях, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 50 балів.

Присутність на лекціях і семінарах не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів. При тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку заліково-екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є екзамен. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті імені Юрія Кондратюка».

17. Методичне забезпечення

1. **Чернишов В.В.** Курс лекцій з дисципліни «**Філософія**» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для всіх спеціальностей Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка». Полтава, 2021 р. 98 с.

2. **Чернишов В.В.** Методичні рекомендації для семінарських занять з дисципліни «**Філософія**» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх спеціальностей Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка». Полтава, 2022 р. 25 с.

3. **Чернишов В.В.** Методичні рекомендації для самостійної роботи з дисципліни «**Філософія**» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх спеціальностей Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка». Полтава, 2023 р. 25 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Рассел Р. *Історія західної філософії*. Переклад з англійської Ю. Лісняка та П. Таращука. К.: Основи, 1995. 759 с.

2. Шепетяк О.М., Шепетяк О.Т. *Філософія: Підручник*. Львів: Місіонер, 2020. 784 с.

3. Capone A., Perconti P., Graci R. (eds.). *Philosophy, Cognition and Pragmatics*. Cham: Springer, 2024. 293 p.

4. D'Olimpio L. *Short Cuts. Philosophy*. London: UniPress Books Ltd, 2023. 176 p.

5. Fullerton G.S. *An Introduction to Philosophy*. London: Sothis Press, 2023. 342 p.

6. Fumerton R. *What Is Philosophy? A First-Person Perspective*. New York: Routledge, 2023. 172 p.

7. Grothius D. *Philosophy in Seven Sentences: A Small Introduction to a Vast Topic*. Downers Grove, Illinois: Inter Varsity Press, 2016. 159 p.

8. Heidegger M. *Introduction to Philosophy*. Bloomington, Indiana: Indiana University Press, 2024. 298 p.

9. Lowery D. *Philosophy in the Aristotelian-Thomist Tradition*. Eugene, Oregon: Wipf and Stock Publishers, 2024. 220 p.

10. *Philosophy: the basic reading* / Ed. by Nigel Warburton; [2nd ed.]. London, N.Y.: Routledge, 2005. 571 pp.

11. Poulton R. *The Little Book of Philosophy*. London: Summersdale Publishers Ltd, 2021. 192 p.

12. Shan Y. (ed.) *Examining Philosophy Itself*. London: Wiley, 2023. 283 p.

13. Smith N. *Introduction to Philosophy*. Houston, Tx: OpenStax, 2022. 409 p.

14. Warburton, Nigel. *Philosophy: the basics* / Nigel Warburton; [5th ed.]. London, N.Y.: Routledge, 2013. 182 pp.

Допоміжна

1. Гільдебранд Д. фон. *Що таке філософія?* / Пер. з англ. Ю. Підлісний. Львів: Колесо, 2008. 244 с.

2. Мондін, Баттіста. *Підручники систематичної філософії: Том 3. Онтологія і метафізика* / Баттіста Мондін; пер. з італ. Б.Завідняка. Жовква: Місіонер, 2010. 284 с.

3. Мондін, Баттіста. *Підручники систематичної філософії: Том 4. Філософія релігії і теодіцея* / Баттіста Мондін; пер. з італ. Б.Завідняка. Жовква: Місіонер, 2012. 208 с.
4. Татаркевич В. *Історія філософії*. В трьох томах (Переклад з польської А. Шкраб'юка). Т. 3: Філософія XIX століття і новітня. Львів: Свічадо, 1999. 568 с.
5. Чернишов В.В. Філософія і здоровий глузд. *Грані*. 2016. № 138. С. 38-44. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Grani_2016_138_8
6. Штайн Е. *Вступ до філософії* (Впровадження: Значення і структура твору «Вступу до філософії» Едит Штайн. Клавдія Марієць Вульф) / Пер. з нім. Ілони Терзової. – Жовква: Місіонер, 2011. 248 с.
7. Янарас Х. *Нерозривна філософія: нариси вступу до філософії* / Христос Янарас; переклад з новогрец. А. Чердаклі та Н. Клименко. К.: Основи, 2000. 307 с.
8. Audi, Robert. "Philosophy: A Brief Guide for Undergraduates" / Robert Audi et al. In *Proceedings and Addresses of the American Philosophical Association* 56 (2) (1982): i–xviii.
9. Barnett, Dan. *Philosophy: the power of ideas* / Dan Barnett, Brooke Noel Moor, Kenneth Brooder; [7th ed.]. McGraw-Hill Higher Education, 2008. 122 pp.
10. Craig, Edward. *Philosophy: a very short introduction* / Edward Craig. Oxford: Oxford UP, 2002. 132 pp.
11. Dupré, Ben. *50 philosophy ideas you really need to know* / Ben Dupré; [ed. by Keith Mansfield]. London: Quercus Publishing, 2007. 208 pp.
12. Law, Stephen. *The Philosophy files*. / Stephen Law. London: Orion Children's Books (an Imprint of The Orion Publishing Group Ltd), 2002. 224 pp.
13. Law, Stephen. *The Philosophy Gym*. / Stephen Law. London: Headline Book Publishing, 2003.
14. Nigel, Thomas. *What does it all mean? A very short introduction to philosophy* / Thomas Nigel. N.Y.: Oxford UP, 1987. 101 pp.
15. Russell, Bertrand. "Philosophy for laymen" / Bertrand Russell. In *Unpopular essays*. London: George Allen and Unwin; N.Y.: Simon and Schuster, 1950. P. 21-33.
16. Russell, Bertrand. *The problems of philosophy* / Bertrand Russell. N.Y.: Henry Holt & Co.; London: Williams and Norgate, 1912. 255 pp. (Repr. New York and Oxford: Oxford University Press, 1997).

19. Інформаційні ресурси

1. Сторінка курсу на платформі Moodle: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=5263>
2. Бібліотека Інституту філософії УАН України: <http://www.filosof.com.ua/Biblioteka.htm>
3. Бібліотека підручників з філософії: http://dumka.ho.ua/books_kf.htm
4. Електронна бібліотека філософського факультету КНУТШ: http://philosophy.univ.kiev.ua/ua/view/library_philos/6/all/6
5. Електронна бібліотека з філософії: <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/>
6. Електронна бібліотека «Ява» з філософії: <https://javalibre.com.ua/java-book/genre/philosophy/page/1>
7. Філософія: корисні посилання: <http://philosophy.kpi.ua/biblioteka/>